

והנהגה של רבינו יוחנן ונפיק ספרים וסופרים - ויקרא-במדבר עמ' רסה).

* ואזכיר, שבסידור חלקת יהושע, מובאים שינויים ניכרים והוספות מנוסח "אני מאמין" המקובל בישראל אשר נוסד על פי דברי הרמב"ם מכ"ק אדמו"ר חלקת יהושע מביאלא זי"ע, "אשר ראה ברוח קדשו לקבועה כנוסח בדור עקבתא דמשיחא - לחזק ולקבוע בלב ישראל מאמינים - את האמונה הזו אשר עליה נשענים כל בית ישראל מאז התגלות הזוה"ק וחכמת האר"י הק' עד התגלות אור שבעת הימים מרן הבעש"ט הק'". והנה הם:

העיקר השישי: אני מאמין באמונה שלימה, שכל דברי נביאים, ותורת רבי שמעון בן יוחאי, ותורת רבי יצחק לוריא, ותורת הבעל שם טוב ותלמידיו, אמת.

העיקר השמיני: אני מאמין באמונה שלימה, שכל התורה המצויה עתה בידינו, ותורת רבי שמעון בן יוחאי, ותורת רבי יצחק לוריא, ותורת הבעל שם טוב ותלמידיו, היא הנתונה למשה רבינו עליו השלום.

עיקר חדש: אני מאמין באמונה שלימה, שישראל הם עם סגולתו נחלתו וגורלו של הבורא יתברך שמו.

עיקר חדש: אני מאמין באמונה שלימה, שכל דור ודור יש צדיקים כאברהם יצחק ויעקב.

ורבים תמהו וצווחו על כך.

ובספר עיוני הלכות וח"ג ענין טז, כ"ק אדמו"ר הגאון הרב ר' צבי רבינוביץ מביאלא-רמת אהרן שליט"א כתב שהרבה פעמים נשאל על כך ולא רצה להשיב בבחינת "אשמרה לפי מחסום", "נאלמתי דומיה, החשיתי מטוב וכאבי נעכר" (תהילים לט, ב-ג), אבל בסוף משום שאמרו שהוא דבר תמוה ביותר, "חס לבי בקרבי, בהגיגי תבער אש, דברתי בלשוני" הסביר ודן בענין הזה באריכות, וז"ל: הנה [בחודש אלול תש"ס] כשביקר כ"ק אדמו"ר מטשערנאביל שליט"א אצל

— על הצדיקים ועל החסידים —

כ"ק אבי אדמו"ר מביאלא שליט"א [בייתו שברמת אהרן ב"ב] שאלו הסבר לנוסחאות ולהוספות אלו המובאות בשם אביו ה"ה כ"ק אאזמו"ר זי"ע, ואבי אדמו"ר שליט"א השיבו כהאי לישנא: מעולם לא עלה על דעת אבי אדמו"ר זי"ע להוסיף נוסח ובו עוד "אני מאמין" מלבד אלו הי"ג עיקרים המקובלים בכל תפוצות ישראל, ואף הוא במוצש"ק קודם הבדיל על הכוס היה אומר מידי שבוע בשבוע את התחינה המפז' - דהוה מרגליה בפומיה של הרה"ק מבאריטשוב זי"ע ובתוכם התיבות "מאמין צו זיין בי"ג עיקרים" וכו', וכמו כן מעולם לא עלה על דעתו להוסיף עוד תיבות שייאמרו בקביעות כחלק מנוסח הי"ג עיקרים הקיים והמקובל, ומשום הכי אין צריכים לומר האי הילתא דפשיטא, שמידי יום ביומו כשאמר לעצמו את הי"ג עיקרים ב' פעמים בשחרית [אחר ברכת התורה, ואחר התפילה] ופעם בערבית [קודם קריאת שמע שעל המיטה] היה אומרים מתוך הסידור ישועות ישראל בלא להוסיף מאומה. וגם לרבים הורה בפירוש שיאמרו מידי יום אחר התפילה את הי"ג עיקרים כמו שנדפס בסידורים ללא שום הוספה או שינוי כל שהוא. אולם מנהגא טבא הנהיג לומר את הי"ג עיקרים גם בציבור ב' פעמים בשנה - בחג השבועות ובשמחת תורה, כשהוא אומר תחילה בקול כל עיקר ועיקר בנפרד - ומתרגמו לשפת האידיש, והציבור אחריו ואמנם בעת שהיה מתרגם את תיבות הי"ג עיקרים לשפת האידיש היה מוסיף להם כוונות ופירושים שלדעתו דבר נכון לכוון גם בהן בעת אמירתן [וגם אז אף פעם לא הורה זאת לרבים דיש לאומרם או לכוונם מידי יום בקביעות]. ולפום ריהטא נראה לכאורה, שכל ההוספות המובאות בסידור הנ"ל מקורם מאותם כוונות ופירושים ששמעוהו אומר אז [וגם זה לא בקביעות - אלא לפעמים אמר פירוש זה ולפעמים פירוש או כוונה אחרת] והדבר ברור וידוע ומפורסם שאבי אדמו"ר זי"ע לא אמרם כתוספת אלא כפירושים וכוונות האלה - והביאום תחת קורת גג אחת, ליקטו הרבה מתוספת הפירושים וכוונות האלה - והביאום תחת קורת גג אחת, אך נמנעו מלהוסיף ולציין גם את האמת על אודות מקורן, ולכן התקבל הרושם המוטעה כאילו אבי אדמו"ר זי"ע הוסיף חלילה עוד עיקרים על אותן הי"ג עיקרים שכתב הנשר הגדול רבינו הרמב"ם ז"ל, עכתו"ד כ"ק אבי אדמו"ר שליט"א לכ"ק אדמו"ר מטשערנביל שליט"א. ואין צריכים להוסיף אחריהם

— על הצדיקים ועל החסידים —

מאומה, שכן די בזה ווע"ע שם שהסביר הוספת תיבות לנוסח המקובל באופן שמקורותיהן של תיבות אלו במאמרי ובמדרשי חז"ל).
 וכ"ק אדמו"ר מטשערנאביל שליט"א אמר לכ"ק אדמו"ר מביאלא-רמת אהרן שליט"א שלדעתו כדאי ביותר לפרסם את האמת בנידון זה, כי הענין מעורר תהיות רבות ופוגע מאוד בכבודו של צדיק [כ"ק אאזמו"ר זי"ע]. וכדברים האלה [כל אחד בלשונן] נאמרו לו גם ע"י כ"ק אדמו"ר מויזניץ מאנסי זי"ע, כ"ק אדמו"ר מראחמסטריווקא שליט"א מבארא פארק, כ"ק אדמו"ר מעלוב שליט"א מבני בר, וכ"ק הגה"צ רבי יוחנן סופר זצ"ל אדמו"ר מערלוי, והגאון רבי מאיר בראנסדורפער זצ"ל דומ"ץ בעיה"ק ירושלים ת"ו.
 ועוד מביא, ששאל גדולי הפוסקים בענין, וכולם אמרו בפה אחד ובחריפות שחם ושלום לשנות או להוסיף בנוסח של י"ג עיקרים הנאמרים בנוסח אני מאמין. ובסידור בו נדפס נוסח "אני מאמין" בשינויים ובהוספות, אזי לדעת רוב גדולי הפוסקים בדורנו יש להוסיף בתחילתו 'מסירת מודעה' שהמחזיק והמשתמש בסידור יודע לנכון שנוסח "אני מאמין" בסידור זה משובש בחלקו ואין לאומרו כפי שנדפס כאן וכולל הג"ר נסים קרליץ שליט"א, הג"ר יצחק טוביה ווייס שליט"א, הגר"ח קניבסקי שליט"א, הג"ר מנחם מנדל הכהן שפרן שליט"א, הג"ר משה יהודא ליב לנדא זצ"ל, הג"ר אפרים פישל הערשקאוויטש זצ"ל, ולדעת מקצת מגדולי הפוסקים בדורנו 'מסירת מודעה' זו – היא אינה בבחינת דין "לכתחילה" בלבד, אלא תנאי הכרחי לעצם החזקת הסידור בבתי ישראל. וע"ע שם באריכות.